

Dieses Werk wurde Ihnen durch die Universitätsbibliothek Rostock zum Download bereitgestellt.

Für Fragen und Hinweise wenden Sie sich bitte an: digibib.ub@uni-rostock.de

Achaz Christian Ranger Christoph Fischer

Disputatio Iuridica Inauguralis De Concursu Actionum

Regiomonti: Reusner, 1674

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn769806791>

Druck Freier Zugang

K.W. — 2 (100.)

1. Mollenbus de duobus testamentis simul validis.
2. Caroc de investigando deficitandoque statu causae forensis.
3. P. Müller de libris officiis. Autograph.
4. Hartung de curatore ad litem.
5. Stryk de juramento purgatorio in causis civilibus.
6. Stryk de domicili mutatione.
7. Radou de sufficiens.
8. Bünfow de jure detractionis et emigrationis.
9. Stryk de matrimonio ex ratione status.
10. Beckmann de lebico aetatis.
11. Dürfeld de tituli invalidi convalidatione.
12. von Aarwede de praesumptionibus.
13. Boltz de angutorum.
14. Charioius de dolo.
15. Charioius de culpa.
16. Willebrandt de senatus consulo macedoniano.
17. Ranger de masculorum conditionibus melioribus in iure.
18. Rahne de jure protinueros.
19. Ranger de concursu actionum.
20. Ranger de ea quod justum est circa consilium.
21. Pauli de immunitate et foro philosophorum.
22. Radou de furtis.
23. Büttner de torturis et tormentis.
24. Kraft de concursu judicis civilis et criminalis in causa ultimi supplicii.
25. Meyer de indicis in criminis magiae quoad torturam reprobatis et approbatis.
- 26a - 2. Wegner de verborum significacione disput: I - IX.
27. Clemann de reciproca cohaeredum substitutione.
28. Lichrodt de vi rei judicatae.
29. Wincop de residenda divisione hereditaria.
30. Reinhardt de successione first.
31. Banja de usuris ultra alterum tantum.
32. Schreter de commodo vel incommodo ex alterius persona accidente, quod ex sua non habuit.
33. Schreter de reformatione iuris civilis circa causas matrimoniales a Romano pontifice per ius canonicum perverse tentatas.
34. Streit de actione quae ex mala munere administratione competit.

35. Gribner de fidejusfore mulieris apud saeculos sine curatore conservantio.
36. Beckmann de patria potestate.
37. M. Grass de jure prototorum.
38. Klinger de dote.
39. Werner de jure emphyteutico.
40. Streit de rapido et divortio.
41. G. Engelbrecht de successione ab intestato et hororum possessione.
42. I. L. P. Böhmer de filio vagalli successore in feudum.
43. de Khevenhüller ab Achelberg de eligendo Romanorum rege.
43⁶ de Bellmont de academia Erfurtana.
44. Spoenla de favo ac privilegiis practicantium in camera imperiali.
45. Kestner de jure humaniore Codicis.
46. Schroeter de relaxatione juramentorum.
47. Schroeter de probatione per testes et prae sumptionem itemque iuramen-
to judiciali et necessario in processu exentivo locum habente.
48. Brietner de favore ultimorum voluntatum.
49. Schroeter de principum rescriptis eorumque usus moderno.
50. Sahme de jure numeri septenarii Non Usus der Subiectus Zoff.
51. Wolpmann de eo quod justum est circa contractus noviter introductos.
52. Scherbaum de pariete communii ejusdemque jure.
53. Schnidl de denunciatione e suggestione.
54. Schulz de eo quod justum est circa parochianos.
55. Ludovici de eo quod justum est circa campanas.
56. Streit de quatuor quartis.
57. Nafroos de impensis in rem alienam a b. et m. f. postponit factis.
58. Schott. de uxore desertice dote sua esse regula quidem, non tamen
semper privativa.
59. Bauer formulam, qua pecunia dotatilium ferriens vidua mortua
in feudum ad filios reverti jubetur, fideicommissum non interfici.
60. Ricinus de conventione obligationis debitoris ad carcavam in cui-
us debiti.

27
197

DISPUTATIO JURIDICA INAUGURALIS DE CONCURSU ACTIONUM,

QUAM
EX DECRETO ET AUCTORITATE
MAGNIFICET NOBILISSIMI
JCTORUM ORDINIS,
IN ILLUSTRI ALBERTINA,
ACADEMIA PATRIA,
SUB DIVINI NUMINIS PRÆSIDIO,
PRO SUMMIS INUTROQVE JURE HONO-
RIBUS, PRIVILEGIIS, ATQVE IMMUNI-
TATIBUS DOCTORALIBUS RITE AC
LEGITIME CONSEQVENDIS
HABEBIT.

ACHATIUS CHRISTIANUS Ranger/
PRUSSUS,
AD DIEM XIV. SEPTEMBR. M.DC.LXXIV.
IN AUDITORIO MAJORI,
HORIS ANTE-ET POMERIDIANIS.

REGIOMONTI,
Typis FRIDERICI BEUSNERI.

DISPUTATIO IURIDICA

IN INGENIARIA

DE

CONGRU AGTIONUM

EX DECERITO ET ACTIVITATE
MAGNIFICENTIAE NOBILISSIMI

LEGATORUM ORDINES

INSTITUTI ALBERTINI

ACADEMIA PATRIÆ

SUB DIVINI LUMINIS PRESIDIO

PROSPERITATIBUS VIRTUEbus

ET AETERNIS DOCTRINARIIS RHEGI

REGIUM CONVENTUS

ACADEMIAE RHEGINAE

ACADEMIA RHEGINA

MDCLXVII FEBR. MDCLXVII

DEDICATIO MAIORI

MORIBUS VETERUM RHEGINORVM

REGIUM CONVENTUS

ACADEMIA RHEGINA

MDCLXVII FEBR. MDCLXVII

DEDICATIO MAIORI

MORIBUS VETERUM RHEGINORVM

REGIUM CONVENTUS

ACADEMIA RHEGINA

MDCLXVII FEBR. MDCLXVII

QVOD FELIX FAUSTUMQ; ESSE JUBEAT
SACROSANCTA TRIAS!
DISSERTATIONIS INAUGURALIS
DE CONCURSU ACTIONUM.

CAPUT I.

DE
CONCURSUS ACTIONUM HOMONYMIA,
SYNONYMIA, DEFINITIONE ET
DIVISIONE.

Th: I.

Assiduum in cognoscendis Actionum naturis & qualitatibus studium ponendum esse, jam tum veteres inculcabant Juris Interpretes; Unde & eum qui bene nosset actiones, totum Jus nosse adserere non dubitaverunt.

II.

Opera pretium proinde me facturum puto, si Inaugurali
hac disputatione in qualitates earundem, ratione Concursus
pressius inquisivero.

III.

Quanquam autem in Voluminibus Juris Rom: Justin:
nullus singularis de Concursu Actionum Titulus reperiatur; ex
pleribus tamen locis satis abunde colligi potest, hanc juris par-
tem à Juris Consultis non neglectam, sed diligenter excutiam
fuisse.

IV.

Etenim Paulum Juris Consultum, singularem librum de
concurrentibus edidisse actionibus, duo fragmenta, quorum alterum in l. qvis servum 34. D. de Obl. & Act: alterum vero in l. si quis
egerit 88. D. de furt: extat, indicio sunt.

A 2

V. Imo

V.

Imo hinc inde appetet materiam hanc à Javoleno l. 71. pr. D.
desert. Ulpiano l. 9. §. 1. de Tribut. Act. l. 130. D. de R. J. Modelino
l. 53. pr; D. de Obl. & Act. aliisq; JCTIS tractatam fuisse.

VI.

Explicationem itaq; arduæ hujus, & in Theoriâ satis intri-
catæ, in Praxi vero utilissimæ materiæ me aggressurum, deceret
inquirere unde *nomen Concursus & Actionis* descenderet; At
cum denominatio hæc cuivis latinam callenti lingvam obvia
sit, igitur hoc in præsens supersedebo labore.

VII.

Qvod autem varias harum vocum acceptiones attinet, sumit
ur *Concursus* in jure nostro i. pro *Concursu Cöheredum &*
Collegatariorum, qvando res in Testamento pluribus hæredibus
aut Legatariis conjunctim relicita vel legata est, in qvam si con-
currant, partes faciunt per l. 80. D. de Leg: 3.

VIII.

3. Pro *Concursu Creditorum*, qvando plures Creditores in
substantiam bonorum Debitoris, alieno & regravati, ut ipsi ex
ea satisfiat, concurrunt,

IX.

3. Pro *Concursu Actionum*, qvo in significatu iterum semi-
tur vel *latissime*, pro cumulatione actionum plurium, in uno
eodemq; libello, qvam tamen fori nostri figmentum esse plu-
rimi statuunt D. d.

X.

Vel *latè*, pro concursu illarum Actionum, qvarum *electio*
nobistantum competit, sive cum *unam tantum* cum effectu in-
stituere possumus l. 9. §. 1. de Tribut. act. 43. §. 1. de de R. J.

XI.

Vel *strictè* pro illarum actionum concursu, qvæ omnes
circa

circa eandem rem cum effectu vel in totum vel pro parte inten-
tari queunt; l. 27. pr. D. ad L. Aquil: l. 7. §. 1. de Cond. furt. l. 7. §. 1.
Commod. l. 45. & 47. prosocio. l. 34. §. ult. de Obl. & Act. l. 2. §. 1. de priv:
del. l. 71. pr. & 88 de furt. l. 1. arbor. furt. ces. l. 130. de R. J. Ultraq,
posterior significatio ad præsentem hanc facit dissertationem.

XII.

Actionis vocem extra usum juris generaliter comprehen-
dere omnem omnino viventis operationem vulgo notum est;
ad sensum autem juridicum restricta, sumitur i. latisime, pro quo-
libet hominis factio forensi, atq; tum actiones tam civiles, quam
populares, accusationes criminales, nec non extraordinarias
Prætoris cognitiones, prætorias Stipulationes, Exceptiones,
præjudicia, & implorationē officii Judicis complectitur. l. 37. pr.
D. de Obl. & Act: l. 1. de Except. T. T. de popular: Action: l. ult. de
priv: del. l. 1. Stellion. l. 178. §. 2. de V. S. Rubr. & l. un. C. quando Act:
civ: crimin: præjud: & hæc significatio huic mæ inserviet tracta-
tioni.

XIII.

Strictè pro Actione in rem & in personam §. 1. J. de Action:
§. 15. eod. l. 25. pr. D. de Obl. & Act.

XIV.

Strictissime pro Actione personali seu Condictione, quo sen-
suum actioni in rem, quæ in specie aliàs petitionis aut rei vindi-
cationis nomine venit, quam extraordinariae persecutioni oppo-
nitur, quod maxime fit, si conjuncta legantur hæc tria, Actio, Pe-
tio, persecutio, uti fit in §. 2. J. quibus mod: Obligat: toll: l. 28. D. de
Obl. & Act: l. 18. §. 1. de Acceptil. l. 49. in fin. de V. S.

XV.

Cæterum Concursus Actionum varias apud varios habet
appellationes; quidam enim cum Cumulationem, Coadunatio-
nem, Combinationem, Conjunctionem, Coacervationem Actionum
vocant, quæ appellantur, modo eas quis rite interpretetur, to-
lerari possunt,

XVI.

Sic præmissâ Homonymia & Synonymia, consequens est ut definitionem proferam ; Est autem Concursus actionum, jus exercendi plures actiones, de eâdem re, ex unâ vel diversis causis, eidem actori, adversus eundem reum, concessum.

XVII.

Dicitur in definitione traditâ, quod Concursus actionum sit jus exercendi, ubi vocabulum juris denotare potestatem seu facultatem jure concessam & attributam arg. l. 6. §. ult. D. de negot. gest. l. 1. de eo quod certo loco. l. 5. §. ult. de dol. mal. & met. except. notandum est.

XVIII.

Quid autem per vocem *rei* in hac definitione intelligatur, discrepant Dd. Quidam enim Rei appellatione hic non factum, sed corpus vel pecuniam tantum significari contendant.

XIX.

Verum rectius cum iis facio, qui vocem *rei* in hac materia in latiori sumunt significatu, ut non tantum præcise rem, sed & factum, imo omne illud quod circa rem vel factum, aut occasione saltem rei, factive quomodounque existit, suo comple Xu denotet.

XX.

V.gr. Circâ rem furto ablatam dux concurrunt Actiones 1. *Condictio furtiva*, quæ contra rationem juris, odio furorum, domino datur adversus furem, l. ult. in fin. D. Usufr. quemadmodum, caveat, quæ ipsa res, aut eâ non existente ejusdem estimatio condicitur. 2. *Actione furti*, qui id, quod occasione istius rei legitime debetur, pœna scl. dupli in furto non manifesto, quadrupli in furto manifesto petitur, vid. l. 7. §. 1. de *Condictio furti*.

XXI.

Eâdem ratione & verberum illatorum nomine dux concurrunt

currunt actiones. 1. *Actio L. Aquil.* qua agitur ad estimatio-
nem damni dati l. 21. pr. & §. ult. D. ad L. Aquil. 2. *Actio inju-
riarum*, qua vindicatur injuria per verbēra illata, l. 34. pr. D. de
Obi. & Act. l. 2. §. 4. de priv. del.

XXII.

Reliqua, quæ in definitione posita sunt, faciunt ad for-
matam Concursus, & ergo tum, quando de ista suo loco inferius
tractabitur, explicanda erunt.

XXIII.

Dividitur Concursus Actionum ab aliquibus in realem, per-
sonalem & mixtum; Realem dicunt, quando plures actiones in rem
concurrunt, ut rei vindicatio & hypothecaria; Personalem, qua-
ndo plures actiones in personam concurrunt; Mixtum, quan-
do actio in rem & in personam, ut conditio & rei vindicatio
concurrunt. l. 1. C. Comm. de Legat.

XXIV.

Personalem iterum faciunt triplicem, rei persecutorium,
quando plures actiones rei persecutoria concurrunt. l. 9. §. 1.
D. de Tribut. act. Pœnalem, quando plures pœnales actiones
concurrunt l. 1. D. de Vi bon. rapt. Mixtum, quando actiones
rei persecutoria, cum pœnalibus concurrunt l. 45. D. pro Soc.

XXV.

Subscriberem equidem & ego his divisionibus, si tam
essent accuratae, quam vulgo sunt receptæ.

XXVI.

Accuratio mihi videtur divisio eorum, qui Concursum
actionum ab Effectu dividunt in Electivum & Successivum.

XXVII.

Electivus est, ubi tantum Concurrentium actionum ha-
bemus electionem, ita ut una earum exercita consumat cate-
gas l. 43. §. 1. D. de R. f.

XXVIII.

XXVIII.

Successivus est, quando nobis quidem actionum electio competit, sed ita, ut altera in judicium deductâ, altera nihilo minus super sit, per quam quod nondum obtinuimus, licet consequi possumus l. 34. pr. D. de Obl. & Act.

CAP. II.

DE
CAUSIS CONCURSUS ACTIONUM.

Th. I.

Causa efficiens Concursus actionum alia est remota; alia proxima, remotam statuo *Responsa Prudentum Rom.* Simplicissimam eorum secutus sententiam, qui eundem Juris prudēum authoritate atque interpretatione apud Rom. de missum fuisse statuunt arg. l. 32. D. de Obl. & Act. l. un. C. quando act. civ. crim. prejud.

II.

De Concurrentibus enim actionibus varias fuisse veterū sententias probat l. 34. pr. D. de Obl. & Act. l. 38. §. 1. pro Soc. quas deinde relatas ad *Collegium JČtorum*, habitāque accuratā fori disputatione, collatis rationum ponderibus, cum unus Jurisprudentum eas definire non auderet, certo modo determinatas esse, probabile est.

III.

Nec me movet, plures actiones ad eandem rem persequendam, *Legibus, Plebiscitis, Senatus consultis, Edictis Pratorum* constitutas esse; Nam ut ut hæc ira se habeant, hoc ipso tamen formalis illarum sive quoad electionem, sive quoad successionem, Concursus nondum probatus est; sed recentiori adhuc iuri isti, de quo jam dixi, adscribendus.

IV.

IV.

Causa Efficiens proxima est *Jus*, quod quis circa rem habet, quod in universum duplex est; Unum *Jus in re*, alterum, *Jus ad rem*.

V.

Illud est, quo res ipsa nobis est devincta, seu quod rem ipsam afficit; Cujus quinq; vulgo recensentur species, *Dominium*, *Hereditas*, *Posse*, *Servitus*, & *Pignus*.

VI.

Hoc est, quo res nobis quidem non est devincta, sed quod personam adstringit, ad aliquid dandum vel faciendum, Cujus species sunt *Contractus* vel *quasi*, *delictum* vel *quasi*.

VII.

Causa materialis Concursus actionum est vel objectiva, vel subjectiva.

VIII.

Subjectum sunt personæ, quæ suis nominibus nuncupantur *Actor* & *Reus*; *Actor* is est, qui alteri in judicio controversiam movet *i. i. D. de edendo*, vel qui prior ad judicium contra reum provocat *i. i. 3. D. de Jud.*

IX.

De quo hæc notanda est regula; Qui legitimam agendi in iudicio, & ad id provocandi personam habet, illi libera datur facultas, pluribus actionibus experiundi, modo id rei, de qua agitur, natura admittat.

X.

Reus est, qui in iudicio convenitur, cuius pars ferè cum auctore conditio est.

XI.

Materia autem *Objectiva* sunt res, quas certis actionibus persequimur, de quibus jam supra c. i. Th. 19. dict.

XII.

Actiones plurifariam dividuntur & subdistingui ext. t. t. I. de *Act.* D. & C. de *Obl.* & *Act.* satis liquido constat; præsenti vero negotio

B

tio

tio unica præceteris inservit divisio ab Imperatore Justin. in §.
16. I. de Actionibus proposita, qua dispescuntur in rei persecuto-
rias, poenales, & mixtas. XIII.

Actiones rei persecutoriae non tantum sunt illæ, quibus rem
nostram, quæ nobis ex nostro patrimonio abest, vindicamus,
verum etiam quibus illud quod nobis ex obligatione debetur,
persequimur. XIV.

Appare ergo, non tantum omnes in rem actiones esse rei per-
secutorias, verum etiam omnes in personam actiones, quæ ex
contractu vel quasi oriuntur, §. 17. de Action. in quo §. his ultimis
vocabulam fere Imperator adjecit, ut excluderet actionem
depositi miserabilis, quam mox mixtam esse dicit.

XV.

Imo dantur etiam quædam ex delicto actiones, ut actio rerū
amotarum, & conductio furtiva, hisq; similes, quas rei persecuto-
rias esse nemo negabit. vid. l. 21. §. pen. de act. rer. amot.

XVI.

Poenales sunt, quibus non persecutimur id quod nobis ab-
est, sed aliud quid vindictæ causa, quales sunt actio furti §. 5. I. de
Obl. quæ ex del. nasæ. §. 18. de Act. Injuriarum l. 7. §. 1. de Injur.
actio de albo corrupto l. 7. D. de Jurisd. Actio quæ datur contra
cum, qui Parentem aut Patronum sine venia in jus vocavit l. 12.
l. 24. l. 25. D. de in jus vocando; & similes.

XVII.

Mixta est, quibus rem & poenam persecutimur; ut actio vi-
bonorum raptorum, L. Aquilæ, Actio contra eos, qui relicta sacro-
sanctis Ecclesiis, vel aliis venerabilibus locis Legati vel Fideicom-
missi nomine dare distulerunt, usque adeo ut etiam in judicium
vocarentur. vid. §. 19. I. de Act.

XVIII.

Forma Concursum actionum consistit in hoc, ut plures a-
ctiones,

ctiones, ejusdem rei nomine, uni eidemq; actori, contra eundem reum, dentur. XIX.

Hinc quatuor Requisita ejusdem notandaveniunt. 1. Est, ut plures actiones alicui dentur; Ubi sciendum, quod & illi, qui duabus actionibus experiri potest, plures actiones competant; pluralis enim locutio duorum numero contenta est. c. 40. X. de R. I. in 6to.

XX.

2. Requisitum est, ut hæ dentur ejusdem rei nomine; Si itaq; diversarum rerum nomine plures actiones competit, non dubium est, eas omnes subsistere & non concurrere; v. c. Si quis reo, quem ex certa causa condemnatum habet ad centum aureos, eidem rursus centum mutuo det, is quidem duas habebit actiones, sed de diversis rebus.

XXI.

3. Requisitum est; Ut hæ dentur unieidemq; Actori, unde constatas actiones, quæ dantur diversis actoribus adversus eundem reum, minus apte concurrere.

XXII.

4. Requisitum est, ut hæ dentur adversus eundem reum, quo ipso à Concursu actionū arceo istas actiones, quæ quidem dantur de eadem re, non tamen adversus eundem reum, sed adversus plures. vid. l. 76. §. 1. defurt.

XXIII.

Finis concursus actionum est, ut laxior sit agendi Facultas, utihoc inculcat Papinianus in l. 76. §. 8. D. de Leg. 2, qua tamen facultate ac potestate nemo abuti debet.

XXIV.

Nam licet nemini negandū videatur pluribus uti juribus, si modo citra fraudem alterius fiat, attamen, non omni tempore, omniq; loco hoc conceditur.

XXV.

Quo in argumento ne peccaremus, Juris Interpretē varias
B 2 easq;

easq; plurimas cuderunt regulas, ex quibus vim atq; Effectum Concursus actionum sat feliciter addiscere possumus; has in sequenti capite proponere atque deducere propositum.

CAP. III.

DE

EFFECTU CONCURSUS ACTIONUM, TAM ELECTIVI QUAM SUCCESSIVI.

Th. I.

Discussis quatuor causis Concursus actionum, recto pede me ad Effectum ejusdem converto; Qum autem concursum alium Electivū alium Successivum cap. i. audiverimus, proinde hoc capit: de Effectu utriusq; brevibus dicendum est.

II.

Verum enim vero ne hac in re fluctuemus, sed firmum habeamus fundamentum, cui inniti posimus, regula quædam tradendæ sunt, quæ omnem omnino hujus rei difficultatem è vestigio discentient. Et quidem quod actiones elective concurrentes attinet de his.

III.

Prima regula esto talis: Plures Actiones ex una eademq; causa simpliciter concurrentes, atq; idem persequentes concurrunt elective, ita ut una earum electa & deducta in judicium, reliquas plane consumat.

IV.

Elective inter se concurrunt vel actiones mere rei persecutoriae reales, quibus rem nostram persecutimur, vel rei persecutoriae personales, quibus id quod nobis debetur petimus, vel mere péniales.

V.

Quoties actiones mere rei persecutoriae reales de eadem re & ex eadem causa concurrunt, toties unâ tantum experiri licet.
47. §. 4. D. de Except. rei. jud. nec sine ratione: res enim amplius quam semel, propter unicam dominii causam nostram esse non potest

potest l. 14. § 2. D. de Except. rei. jud. l. 4. C. de Contrah. empe.
nec bona fides patitur ut idem bis exigatur l. 57. de R. I. 15b notz

V I.

Quod si autem hæ ipsæ merè persecutoriæ reales actiones
ex diversis causis descendant, tunc plurimum interesse puto, u-
trum quis egerit expressâ dominii causa v. gr. peto hanc rem jure
dominii, quia mihi legata est; nam hoc in casu si succubuerit
actor actionē novam ex alia dominii causa intentare potest l. 11.
§ 2. de Except. R. Jud.

VII.

Si vero egerit quis simpliciter hoc modo, peto hanc rem,
quæ ad me jure dominii spectat, & succubuerit, tum actori re-
gressus ad aliam denegabitur, opposita exceptione rei judicatae
arg. l. n. § 1. de Except. rei. jud. qualemque enim, & undecimque;
dominiū acquisitum habuimus, vindicatione prima in judiciū
deduximus. Hæc de actionibus mere rei persecutoriis realibus.

VIII.

Simili ratione, quoties plures actiones rei persecutoriæ per-
sonales simpliciter tales, ex eadem causâ concurrunt, una solum
modo ex his experiri possumus vid. l. 34. D. de Obl. & Act.

IX.

Quam Regulam seqq. illustro exemplis: Sic quando ser-
vus in peculiari merce negotiatus est, quoniam hoc ipso servus
seipsum ex contractu obligare non potest, ex ratione quæ ha-
betur in l. 22. de R. I. quod in personam servilem nulla cadat obli-
gatio; ideo nec ex obligatione conveniri potest, tum adversus
dominum datur & actio Tributaria & de peculio.

X.

Quæritur ergo utrum dominus duabus hisce actionibus
pulsari posit, an vero una in judicium deducta aliam consu-
mat? Cujus quæstionis decisio in l. 9. §. 1. D. de Trib. actione tra-
ditur, ubi expresse statuitur; Si quis actionem vel de peculio vel

B 3

Trib.

Tributoriam elegerit, & alterutrâ hac expertus fuerit, ad aliam non dari regressum.

XI.

Idem obtinet in actione communi dividendo, concurrente cum actione pro socio l. 38. §. 1. pro soc. l. 50. eod. condicione fur-
tiva concurrente cum eâdem actione pro socio l. 47. pr. pro soc. propter generalem in l. 50. all. comprehensam rationem, quia utraq; rei persecutionem respicit, & ad idem tendit.

XII.

Ne vero mihi aliquis opponat l. 43. D. pro soc.: ubi dicitur actione communi dividendo, non tolli actionem pro socio, ideo meæ regulæ supra hoc cap: §. 3. traditæ hanc adjicio limitationem, nisi forte una actio plus in se contineat quam altera l. 47. pr. pro soc. l. 34. pr. de Obl. & Act: tunc enim altera quam plenior, & ex qua mihi amplius competit, in supplementum datur & hæc quoq; de actionibus rei persecutoriis personalibus.

XIII.

Actiones poenales quod attinet ardua illa quæstio est Dd: utrum illarū concursus æquè electivè fiat, ut in actionibus pri-
oribus. Ego distinctione omnem hanc controversiam dirimi posse puto.

XIV.

Aut plures actiones poenales descendunt ex uno facto &
uno delicto, aut ex uno facto, & pluribus inde existentibus deli-
ctis; Priori casu unâ tantummodo actione agi debere æquitatis
ratio dictitat, quæ ex uno delicto plures nasci obligationes ha-
biles, ad pariendas actiones efficaces nullo patitur modo l. 14.
D. de Accusat: l. 41. de pœn: tendunt namq; omnes ad meram vin-
dictam, ideoq; merito una alteram consumit.

XV.

Sic adversus injuriantem, nobis competit tam actio injuri-
arum civilis, quam criminalis per l. ult. D. de Injur: Ast cum in
utraq; judicio unum idemq; veniat factum & delictū, & utraq;
actio

actio ad meram poenam persequebendam comparata sit, ideo
utram ex his elegerit actor, eam contentus esse debet l. 6. D. de injur.
Nec huic sententiae obstat l. 7. §. 1. de injur: nec l. 130. de R. I. ut
in confictu videbimus. XVI.

Quid porro juris sit in posteriori casu, & quando ex uno
facto, & pluribus inde procreatis delictis plures nobis compe-
tunt actiones, dicetur infra.

XVII.

Interea occasione modo dictorum, quæstio hæc suboritur,
utrum is, qui usus est remedio retorsionis possit adhuc actionem
injuriarum intentare? XVIII.

Decisio hujus quæstionis alia desumenda ex jure civili Ju-
stiniano, alia ex praxi. Quid attinet jus Justinianum, intrepide
statuo, retorsionem non impedire actionem injuriarum, hac
motu ratione, quod nullibi in toto jure civili retorsio relata sit
inter remedia, quibus injuria nata extinguitur; non obstante
l. 1. §. 6. de bonis libert. l. 25. de procurat. l. Ult. D. quod quisque juris
in aliis stat.

XIX.

In praxi autem contrarium observatur; Nemo enim, qui
usus est contra injuriantem retorsione, adversus eundem acti-
one injuriarum experiri potest; ratio: quia hoc remedio retor-
sionis hodie æq; ac actione injuriarum famæ ac honori inju-
riati consultur, atq; cum duo hæc remedia simul ad vindictam
spectent, ideo per retorsionem satis superq; vindicata videtur
injuria; Modo tamen fiat defensionis gratia cum debito mode-
ramine vid: Land R: l. 6. T. 9. A. 1. §. 6. quo posito rectissime con-
cludo, hodie, electo hoc extraordinario remedio, actionem in-
juriarum ordinariam amplius institui non posse.

XX.

Discusso Concursus Electivi Effectu, atq; actionibus electi-
ve concurrentibus traditis, ad concursum successivum me Con-
fero, de quo sequens observanda regula.

XXI.

XXI.

Actiones plures concurrentes qvæ non tendunt ad idem
conseqvendum sed diversa, successive concurrunt l. 56. pr; de furt.
ita ut qvi unā obtinuit, etiam aliam instituere possit.

XXII.

Spectant huc non tantum plures actiones rei persecutorie
& pœnales inter se, verum etiam rei persecutoriæ cum pœnali-
bus, rei persecutoriæ cum mixtis, pœnales cum mixtis, & mix-
tae cum mixtis concurrentes.

XXIII.

Sic successivè concurrunt Actio venditi & actio ex stipulatu, si
adjectâ pœnâ qvis propter rem venditam aliquid promiserit,
& suis postea non steterit promissis, minusq; insit pœna qvam
Actoris interest, tum etiam post exactam pœnam actio ex ven-
dito ad reliquum superest vid. l. 28. D. de Act: Empt: & Vend:
Alias si tantundem in pœna sit, quantum venditoris interest &
venditor prius actionem ex vendito instituerit, eaq; qvod pœ-
na nomine stipulatus fuerat, sit consecutus, ab actione ex stipu-
latu, doli exceptione semper arcetur ; Qvod si autem prius ex
stipulatu egerit & pœnam consecutus sit, ipso jure agere ex
vendito prohibetur.

XXIV.

Huc etiam pertinet Actio familia erciscunde & communi
dividundo, si scil: fam: erciscundæ actio prius instituta & judicis
officio hereditas qvidem divisa sit ; ita tamen, ut adhuc qvædam
res indivisiæ manserint. Ad has enim dividendas Universale
fam: erciscundæ judicium iterum instauri non potest; ratio;
quia amplius qvam semel agi non potest l. 20. §. 4. D. fam: ercisc: non
obstante l. 1. C. fam: ercisc.

XXV.

Sed ne hæredes in communione, qvippe qvæ inter pro-
pinquos

pingvos discordias excitare solet l. 77. §. 20. D. de Leg: 2. invitati manere cogantur l. 26. §. 4. de Concl: indeb: communi dividendo iudicium ad reliquias res hereditarias dividendas institui potest all. l. 20. §. 4.

XXVI.

Successivè quoq; concurrunt actiones poenales ex uno facto & pluribus inde procreatis delictis, propter l. 2. pr: D. de priv. del. l. 9. C. de Accus: & Inscript: v. gr: vitiauit qvis sororem suam alii nuptam, is & incestum & Adulterium committit. atq; propter utrumq; crimen conveniri potest.

XXVII.

Eadem ratione Actiones rei persecutoriae cum poenalibus concurrunt, c. Actio furti manifesti in quadruplum, & nec manifesti in duplum, non consumit actionem rei persecutoriam, rei vindicationem, vel condictionem furtivam; datur namq; ad rem furtivam recuperandam domino duplex actio, rei vindicatio, & condicione furtiva, quarum altera quidem alterius electione consumitur, sed neutra earum per actionem furti; receptaque re nihilo minus salva est furti actio l. 54. §. 3. D. de furt:

XXVIII.

Quænam vero sit differentia inter rei vindicationem quæ datur domino adversus furem ad rem recuperandam, & condictionem furtivam, non est mei instituti hic tradere. Videatur §. ult. J. de Obl. quæ ex del: nas: ibiq; Dd.

XXIX.

Actiones rei persecutoriae cum mixtis itidem concurrunt successivè; exemplo sit actio commodati concurrens cum L. Aquilie actione, nimirū si commodatarius vestimenta sibi commodata culpa sua ruperit, aut alioquin deteriora reddiderit, tunc commodans adversus eum utraq; actione agere potest.

XXX.

Quod tamen cum grano salis est accipiendum; aut enim qvis pingviori L. Aquil: actione, aut leviori commodati prius

C

egit;

egit; hoc casu adhuc actio L. Aqviliæ remanet; non quidem in totum & solidum, sed quod in repetitione 30. dierum amplius fuit l. 34. §. 2. de Obl. & Att: jungit. l. 7. §. 1. l. 18. §. 1. D. Commod. Illo autem utiq; commodati finitur actio.

XXXI.

Non minus etiam ad hunc successivum Concursum pertinent actiones pœnales concurrentes cum mixtis. e.g. Actio furti cum actione vi bonorum raptorum, quam mixtam esse §. 19. J. de act: ostendit, successive concurrit.

XXXII.

In furem enim illum improbiorem (quemadmodum raptor in pr: J. de Vi bon rapt: vocatur,) non solum actio mixta Vi bon rapt: sed etiæ mere pœnalis actio furti nec manifesti conceditur; Si vero ante actum fuerit mixta, deneganda est furti actio, si furti nec manifesti prius actum, illa deneganda non est, sed adhuc id quod plus in ea est conseqvi actori permisum est; l. 88. D. defurt.

XXXIII.

Ultimò quoq; & plures actiones mixte concurrunt successive, hinc qui rem raptam deteriorem effecit, utrāq; & vi bonorum raptorum & L. Aqviliæ actione conveniri potest. l. 2. §. 10. de vibon: rapt:

XXXIV.

Eodem modo ipsius L. Aqviliæ primum caput, quod tales estimationem complectitur, quanti illa res eo anno plurimi fuit pr: J. de Leg: Aqviliæ cum tertio L. Aqviliæ capite, in quo restanti estimatur, quanti intra triginta dies proximos plurimi fuit §. 14. de L. Aqviliæ, successive concurrit l. 32. §. 1. l. 46. D. ad L. Aqviliæ v. c. si obleratum vulneratum ex tertio L. Aqviliæ capite actum fuerit, eo autē paulo post ex eodem vulnera mortuo, nihilominus etiam ex primo L. Aqviliæ capite agi potest; attamen hoc cum moderamine, ut non amplius conseqvatur actor, quam conseqvi deberet, si ab initio statim de occiso homine egisset l. 47. d. t.

CAPUT IV.

CAP. IV.

ADFINE & CONTRARIUM EXHIBENS.

Th. I.

Absolutis hisce quæ de Concursu actionum primario dicenda erant, subjiciendum nunc ejus *ad fine*, & quid illi *contrarium*.

II.

Ad finis autem præcipue est Concursui actionum, Cumulatio earundem; quæ est actionum compatibilium, in uno judicio simul, & in uno libello conjungendarū, coacervata editio, quam supra fori excogitatum dixi.

III.

Intricata sepe hic offert quæstio ventilanda, an plures actiones de jure Justin. in uno eodemq; libello conjungere & cumulare liceat? Resp. hanc cumulationem communiter quidem statui à Dd. sed contrariū vel solam l. 6. D. de Except. reijud. satis superque probare.

IV.

Quid autem Responsi ad LL. quæ pro adstruenda opinione contrariā proferuntur ut est l. 11. D. de Jurisd. l. 12. §. 1. de Acquir. vel amitt. posf. l. 1. §. 4. quod Legat. l. 16. C. de inoff. Testam. l. 18. §. 1. D. de vi & vi armata?

V.

Ad legem alleg. II. D. de Jurisd. Resp. eam ne hilum quidē ad adstruendam ejusmodi cumulationē proficere; Nec enim probat, quod probare debebat, scil. Titio, cui plures adversus unum competierunt actiones, easdem licuisse, unā formula, eodem temporis momento instituere.

VI.

Ad l. 12. §. 1. de acquir. vel amitt. posf. & l. 18. §. 1. de Vi & Vi arm. Resp. Etiam si ibi dicatur, pendente judicio petitorio posse nihilominus interdicto agi; non tamen legitur quod utrumq; simul in uno libello cumulari possit, sed ut interim dum de posse.

possessione cognoscitur suspendatur & differatur judicium pe-
titorium l. 13. C. de R. V. l. 3. C. de Interd.

VII.

Ad l. 1. §. 4. D. quod Legat. & l. 16. C. de ineff. Testam. Resp.
cas plane non agere de concurrentibus actionibus, sed hunc in
se continere casū; Si actor utrā experiri valeat actione, ob pro-
babilem rationem incertus sit, tunc ipsi permittitur plures a-
ctiones alternative dictare, atq; instituere, ut protestetur se tan-
tummodo harum alterutrā, quæ sibi competitura est, usurum
esse; Unde patet alterutram tantum actionem cum effectu mo-
tam esse.

VIII.

Nihilominus tamen, quia hodie ubique fere receptum est,
ut plures actiones in uno libello conjungantur; cumulationē
hanc non rejiciendam autumo; multa quippe *in praxi* *præter*
jus civile obtinent, quibus quotidie utiliter utimur.

IX.

Contrarium Concursus actionum non tantum est denegatio
actionis, quando alicui nulla omnino actio adversus aliquem
competit:

X.

Verum etiam quando unica tantum per leges conces-
sa est; quod uberioris hic explicari posset, nisi ex supra dictis
jam tum constaret, & instituti ratio me hic subsistere
juberet. Et tantum pro virili de confragosâ hac, uti eam.
Hotomannus nominat Concursus actionum materia; Tu-
be-ne-vole & candide Lector propter difficultatem ejusdem, facile
veniam dabis, si non omnia ad palatum. Cæterum Supremo
Numini præstigi benigne auxillii causa, submissas ex imis cor-
dis penetralibus grates decerno, atque Spiritus sui sancti per-
petuæ aduentiæ me im posterum, per universum vitæ
curriculum, fulsis precibus anhelis,
commendo.

S O L I D E O G L O R I A .

•(6):(0):(9)•

AC CARCERES IN CAUSA DEBITI

sonalis arresti gratia secessionem fecerit eum in cambiale usu vel lege haud innectum; nihil valide cambialiter conveniri posse, docet BEI For. Tit. V. 3. n. 4. p. 137. Conf. BARTH. Hor. IV. §. 4. p. m. 833.

- 8) In litteris cambii *non requiritur jam facta* de excusso jure Saxonico et aliorum locorum legi cambium et pactum obligationis ad carcerem Saxonia.
- 9) In iisdem igitur *nec bonorum cesso* liberat a causa Conf. b. ABR. KAESTNERI disp. de obligatione causa debiti. Lips. hab. 1723. et V. C. Ioh. FRIEDE pecunia mutuaticia tuto collocanda, Cap. III. jus autor exquisitiora tradit, quam inscripti promittit.

§. CXVIII.

Obligatio *ad obstagium* etiam ab obligatione diversa est. Illa enim, nomine ante diem nebitor interpellatus diversorum publicum ingredi, in stercere, donec creditori satisfecerit, obstringitur. Quem designatum haud ingreditur, per sententiam obligatur et quidem cum comminatione poenae des Schuttenia ita habet: *Ist beklagter also fort nach Insin nach den öffentlichen Gaß-Hof N. zugegeben und das gestellte Einlager zu halten schuldig, mit der Comdem nicht also nachkommen wird, daß auf den fall des Schuld-Thurm ietzt alsdann und dann als ietzt g auf ferner gegen ihn ernstlich verfahren werden soll.* obstagium hodieum in terris Slesvico-Holsticis, Hare constat. CAROLUS V. Imp. litteris civitati Gelnhausbus Spirensibus an. 1349. datis se ipse ad obstagium

K 3

